

a
L.

Prima Propositio re uera avertitur a P. Molina, verum aut censors
sensus illius non intellexerunt, aut errorem Pelagij, cuius ipsum ini-
mulant, aut mentem Hieronymi in epistola ad Desiderium contra
quam hanc sententiam dicunt esse perfectam non habuerunt. Primo,
nam P. Molina non negat, imo multis in locis affirmat necessarium esse
auxilium gratiæ preuenientis, excitantis, et operantis, quod solum consti-
tuit in sancta cogitatione, et motu non deliberato voluntatis, sed preter
hæc duo negat, nescio quam applicationem cause ad operandum, quæ
prior sit ordine nature ipso concursu voluntatis, et concursu Dei, quo pro-
xime cum voluntate ad consensum concurrit, et quæ a recentioribus sine fun-
damento constituitur, non solum ad actus, qui ex gratia procedunt, sed
etiam ad omnes naturales effectus, cum tamen Patres, qui contra Pelagium
disputant nihil dicant de effectibus naturalibus, nec de modo, quo Deus
cum causa secunda ad eam concurrit, cum de hoc nihil unquam docuerit
Pelagius. Porro nihil de hac re docuisse Pelagium constat ex capitibus
omnibus sui erroris, quæ recenset Augustinus epistola 106. et ille in Concilio
Palesino retractavit: et ita nihil de hac re in Augustino inuenies, nec censo-
res pro se aliquem illius locum allegant, cum tamen nihil docuit Pelagius,
et semipelagianus, quod ab ipso non fuerit in vno, aut alio loco impugnatum.

Secundo, quod censors contendunt gratiam adiuantem aliquid influere
in liberum arbitrium quicquam in ipsum actum simul cum arbitrio, ex
nullo Patre probare possunt: nec de hoc ulla controversia unquam fuit, quinimo
recentiores, qui illam applicationem voluntatis constituunt necessariam reipse
arbitrij præter uocationem, non dicunt eam ad gratiam adiuantem, sed ad
preuenientem pertinere.

3. Testimonium Hieronymi perperam pro hac sententia a recentioribus allegari,
nam si qua verba allegari possent erent illa, quæ sunt numero 22. et desin-
unt; referens enim sententiam Pelagianam, inquit, ita enim Dei gratiam
ponunt, ut non per singula opera eius nitamur, et regamur auxilio, sed
ad liberum referatur arbitrium, et ad præcepta legis. Quibus verbis refert
heresim Pelagij, quam eodem modo recitat Augustinus epistola 105. non longe
amedio nimirum, quod putaret nullam esse aliam gratiam necessariam præter
facultatem ipsam arbitrij, et legem, quam ipse Hieronymus, et Augustinus impug-
nant ex necessitate orationis, cum autem contendunt hi Patres præter hæc duo
necessariam esse gratiam, quam inquit Augustinus ibidem commendari ab Apo-
stolo nullis verbis indicant, se tale auxilium primæ cause cum nostro arbitrio
potulare, ut prius in arbitrium ipsum, influat applicationem illam, quam
in actum, sed ut prius per cogitationem fidei moueat, nec ullum verbum

in his, aut alijs Patribus attendent censors, quod eum modum applicationis
noviter confutum. leuiter inuineat; et quod caput est, disputant Augustinus
in ea epistola contra Pelagium, quod solam gratiam creationis, seu liberi
arbitij, et precepti concederet, postquam probauit necessarium esse aliam
gratiam preter hanc deo, quam nimirum commendat Apostolus, et ad quam
percipiendam nulla merita procedunt, et quam ipse gratiam iustificationis
uocat, quod ab ea exordium iustificationis incipiat, subiungit hanc uerba.
Restat igitur, ne ipsam fidem, unde omnis iustitia sumit initium. (Ceteroquod
dicitur ad Ecclesiam in tanto cantic. Venies et pertranies ab initio fidei) restat
inquam ut ipsam fidem non humano, quo illi colluntur, tribuamus arbitrio,
nec ullis precedentibus meritis, quoniam inde incipiunt bona quaeuis sunt merita
sed gratuitum donum dei esse fateamur si gratiam ueram, id est, sine meritis
cogitamus. Nullam igitur aliam gratiam ipse contra Pelagium ibi concedit, nisi
fidem, quae est fundamentum omnis iustificationis preter arbitrium, et legem,
et ita uocationem ad fidem, quae fit per sanctam cogitationem perit eam
operantem, seu antecedentem.

Quo fit ut quamuis P. Molina neget applicationem illam, seu permotio-
nem nihil cum Pelagio neget, quod Augustinus, et Hieronymus contendunt,
nam ut dixi, utrum illa applicatio necessaria sit, non fuit in controuersia apud
Patres cum Pelagianis, aut semipelagianis, sed nouiter in qua Thomam incidit,
non solum pro operibus, ad quae necessaria est gratia, sed etiam pro alijs,
ex quo etiam colligitur, nihil ad controuersiam de gratia necessitate per-
tinere, hoc aut illo modo in hac re philosophari.

4.º quod P. Molina impugnatur praedictam applicationem, seu
permotioem, quia ex ea tollitur arbitij libertas, non proinde censors sen-
tire deberent ipsum cum Pelagio sentire quod ille etiam ad tollendam omnem
gratiam preter arbitrium, et legem eo argumentum de libertate
uenerit, nam multo diuersa ratione argumentabatur Pelagius, ut est apud
Hieronymum in praedicta epistola num. 24. et apud Augustinum multis
in locis his uerbis, si nihil ago absq. dei auxilio, et per singula opera, eius
est omne quod facio, ergo non ego qui laboro, sed dei in me coronabitur auxilium,
postquam dedit arbitrij potestatem, quam implere non possum, nisi ipse me
semper adiuuet, destruitur enim uoluntas, quae alterius opo indiget, sed liberum
dedit arbitrium deus, quod alteri liberum non erit, nisi fecero quod uoluerit, ac
opo hoc ait, aut uti semel potestate, quae mihi data est, ut liberum seruetur
arbitrium, aut si alterius opo indiget libertas arbitrij in me destruitur. Hae-
c ratio Pelagij apud Hieronymum, qui ut patet dicebat eos tollere arbitrij li-
bertatem, qui sentiebant semel concessa libertate per creationem non posse
hominem

hominem adhuc seruare legem, vel aliud bonum facere, nisi per singula a Deo
interius adiuetur, nam si adhuc voluntas indiget aliquo interiori auxilio infere
bat Pelagius ipsam ex se liberam non esse, quae sine illo nouo auxilio, quocumque
illud sit nihil boni posset. Putabat igitur tolli libertatem, et facultatem ad posse
quia posse non subiret potestati voluntatis. Tum etiam inferebat fore ut
non coronaretur propter bona opera liberum arbitrium, sed auxilium solum Dei,
eo quod liberum arbitrium sine illo auxilio non posset, cum illo autem posset,
quasi totum auxilio deberetur. At P. Molina non hoc modo, sed alio longe di
uerso argumentatur, seipsum enim faceret necessitatem gratiae proueniens,
et comitantis, sine qua non posset homo multa facere, cum tamen Pelagius
ad nihil eam necessariam esse putaret, et concedit talem debere esse hanc gratiam
proueniens, ut semel concessa relinquat hominem liberum, et indifferentem
ad consentiendum, et repugnandum, atq; hoc modo eam postulat Concilium
Tridentinum sess. 6. cap. 5. nam postquam dixit exordium iustificationis sumi
a gratia proueniens, et explicuit hanc gratiam esse uocationem, non dixit
applicationem, quam recentiores communiter subdit, ita ut tangente Deo
cor hominis per spiritus sancti illuminationem, neq; homo ipse nihil omnino agat
inpirationem illam recipere. hoc est ei consentiens, quippe qui illam, et abijcere
posset, neq; tamen sine gratia Dei mouere se ad iustitiam coram illo libera
sua uoluntate posset. ubi primum contra Pelagium concedit necessitatem
gratiae, sine qua libera uoluntas se mouere ad iustitiam nequeat, et cum hac
necessitate gratiae concedit libertatem arbitrij, quam eo ipso quod gratia dicitur
necessaria, tolli putabat Pelagius. Deinde contra hereticos nostri temporis
docet talem esse gratiam concedendam arbitrio tanquam necessariam, et sine
qua non posset, ut ea concessa, adhuc indifferens maneat, nempe ut ei consentiat,
aut eam abijciat dissentiendo. P. autem Molina, et aduersarij eius primum
etiam contra Pelagium in eo conueniunt, ut primum non tolli arbitrij libertatem
eo ipso, quod dicitur illud indigere gratia, sine qua non posset, Deinde cui
controversia in alio consistit, de quo etiam locutum fuit Concilium Tridentinum,
et in eo P. Molina sententiam Concilij Tridentini, plane sequitur, ad
uersarij uero ei manifeste contradicunt, nempe qualis debeat esse hec
gratia proueniens, sine qua non posset arbitrium consentire, et ad iustiti
am moueri, et quo pacto preparare debeat arbitrium ad consentiendum,
utrum ita ut ea posita arbitrium non posset non consentire, et ad iustitiam
moueri, an uero ita ut possit ei dissentire, et eam abijcere, in qua questio
aduersarij P. Molinae dicunt tali gratiae proueniens arbitrium non posse
non consentire, et ita ea posita (ut ipsi aiunt) in sensu composito non
maxime liberam uoluntatem, est uero qui contra ipsos argumentantur
et lesione libertatis sentire cum Pelagio, qui ut gratiam negaret inferebat
tollere arbitrij libertatem, et cum eis censuras sentiunt, quod qui dicitur

manifeste aduersatur verbis Conalij, at P. Molina necessarium dicit quidem
esse gratiam proueniens, ita ut sine illa nequeat homo ad iustitiam moueri,
ex hac autem necessitate libertatem non tolli sicut inferbat Pelagius, uerum
hanc gratiam ~~ita~~ ^{per} ~~precedere~~ ^{actu} ~~actu~~ ^{actu} preparare uoluntatem, ut adhuc ea p
ta uoluntas libera maneat ad consentiendum, et non consentiendum.
si autem libera non maneret, et praedictam gratiam, non posset abijcere,
eig. dissentire, fore ut tolleretur arbitrij libertas, et lederetur, hoc autem non
infert, sicut inferbat Pelagius contra Catholicos, ex eo quod gratia sit
necessaria, sine qua arbitrium non possit, sed sicut quibus Catholicis cum
Conalio Tridentino contra hereticos huius temporis, inferre debet, ex eo quod
posita gratia proueniens, non possit dissentire, et consentire, quod quidem
diuersum principium est, ab eo, ex quo Pelagius argumentabatur contra gratia
necessitatem. videntur igitur censores in praedicta propositione tumultuario
procurasse, et argumentum Pelagij contra Catholicos de lesione libertatis ex
gratia necessitate, non expendisse, ut uideri luce meridiana clarius possent
longe diuersum esse ab argumento P. Molinae, atq; diuerso omnino rati funda
mento, et ita erroris Pelagiani ipsum non insimularent, quod argumento
de lesione libertatis contra recentiores, qui circa gratia proueniens prepara
tionem cum hereticis nostri temporis manifeste errant, ueretur. Nam funda
mentum Pelagij, ex quo ipse inferbat tolli libertatem, erat necessitas gratia,
que a Catholicis asserabatur, fundamentum uero P. Molinae aliud est, nempe
id quod recentiores asserunt, talem debere esse hanc gratiam proueniens, quam
Catholicae facimus contra Pelagium esse necessariam, ut nostrum arbitrium a resistere
nequeat.

Post hanc propositionem primam, placuit alias, in quibus agitur de neces
sitate auxiliij, gratia excusare, que inagunt a 15. in ordine.

15.

Decima quinta propositio asserit a P. Molina, perperam tamen assero
ribus notatur, quod in ea cum Pelagio conueniat. Nam Pelagius, ut colligitur
ex locis Augustini, quos censores allegant, non concessit gratiam proueniens
proueniens interne inspirationis, que moueret, et eret causa operis, sed
praeter liberum arbitrium, et praecipuum, que duo dicebat esse dona gratia, con
cedebat aliam gratiam, doctrine, seu externe praedicationis, scilicet, que non
moueret, sed tantum ostenderet, quid faciendum esset, et haec est quam docet
Augustinus locis allegatis acensuribus, concessisse Pelagium, quamq; ipse Au
gustinus putat non satis esse, ut gratiam quam contendit ecclesia defendamus.
Porro illa tria, nempe arbitrium, legem, et doctrinam, Pelagium concessisse pro
gratia, constat etiam ex 7. cap. errorem ipsius, ex his que ei obiecta fuerunt,
m

in Concilio Palestino, quae etiam refert Augustinus epistola 1. ab. post medium, quod sic habet. et gratiam Dei, acq. adiutorium non ad singulos actus dari, sed in libero arbitrio esse, vel in lege, acq. doctrina, locis igitur allegatis a censoribus refert Augustinus, quo pacto proter gratiam liberi arbitrij, et legi concesserit, Pelagius gratiam doctrinae nemp. exterioris, per quam non, etiam substat, et hanc appellavit adiutorium, non tamen concesserit gratiam internae inspirationis, quae moueat ad consensum, et opus.

At quis dicat P. Molinam proter arbitrium, legem, seu preceptum, et doctrinam non concessisse gratiam internae inspirationis, et uocationis, quae intrinsece etiam moueat voluntatem, cum in eadem disp. et loco citato gratia preuenientis, ut fiat comitans concedat influxum peculiarem in voluntatis appetitum; longe igitur abest ab errore Pelagij. Porro quod recentiores Theologi, et cum eis censors pro gratia preueniente, contra Pelagium postulata videntur, applicationem illam physicam ad operandum proter uocationem nullo testimonio, ut supra dixi, comprobare poterunt, Mirum autem non est, si P. Molina dicat necessariam esse gratiam ad euadendum actus ad esse supernaturale; hoc enim non intelligit, ita ut actus iam dicti viribus solis naturae per gratiam euadant, sed ut voluntas per gratiam roborata actus illos ad esse supernaturale eleuatur dicat.

16. Decima sexta propositio sinistae aessoribus insinulatur, quod in ea sentire videatur, P. Molina se non preuiam, sed comitem tantum concedere gratiam adiuuantem, in quo gratiam Christi non parum obcurat, de qua disputat Augustinus, et quam Apollolus predicat, in nobis operari velle, et per facere per bonam voluntate, et ita cum Masiliensibus sentiat, de quibus Prosper, in epistola ad Augustinum haec verba scribit. Nec considerant se gratiam Dei, quam comitem, non preuiam humanorum volunt esse merito; tum etiam illis voluntatibus, subdere, quae ab ea secundum suam phantasmam non negat esse preuenientis. Haec igitur propositio sinistae aessoribus notatur, nemo enim hactenus gratiam adiuuantem, ut adiuuans est, preuiam nostro consensui esse docuit, si quidem ea, quae dicitur adiuuans, eadem ratione licet cooperans, et comitans, quis autem dicat comitantem gratiam debere esse preuiam quatenus adiuuans est, similiter si cooperans est, et nobiscum cooperatur non potest hac ratione nostro consensui esse gratia, sed nobiscum simul cooperari. Omnibus vero alijs quae de gratia comitante, et adiuuante adduxi i. p. disp. 28. sufficiunt nobis pauca quibus ostendemus, gratiam adiuuantem esse comitem, non preuiam, quatenus adiuuans est. Concilium Tridentinum inprimis si. 6. c. 16. docet gratiam Dei antecedere, comitari, et subsequi, isthorum opera. Bernardus op. i. de gratia et libero arbit. non longe

222

afine docet nostro consensu nos esse coadiutores, et cooperatores spiritus ^{ti}
et subdit ipsa (nempe gratia) liberum excitat arbitrium cum seminat cogi-
tatum, servat cum immutat affectum, roborat ut perducatur ad actum, servat
ne sentiat defectum, sic autem ista cuncta operatur cum arbitrio, ut illud in
primo preveniat, in ceteris comitetur, ad hoc utique preveniens, ut iam
sibi deinceps cooperetur. et Augustinus lib. de gratia, et lib. arbitri. c. 17.
ut velimus sine nobis operari, cum autem volumus, et sic volumus, ut
faciamus, nobiscum cooperari. Cooperari vero cum reliquo non dicitur
quid primum sed comitari, et simul cum eo. Quinimo ex dictis sequitur,
Censores merito notari debere, quod reprehendentes modum loquendi P. Molinae,
agere negant ullam esse gratiam comitantem, aut comitem, nostri arbitrii contra
Concilium Tridentinum, Bernardum, et Augustinum qui sicut sentiunt gratiam
prevenire nostrum arbitrium, ita docent comitem esse, nempe diversa ratione,
sicut etiam docet Concilium gratiam aliqua ratione subsequi, de qua gratia
subsequente plura nos diximus r. p. in ea disp. 88. cap. 10. Censores vero
cum dicant gratiam adiutantem primum esse consensui nostro nullam comi-
tantem admittere, ac proinde cum hereticis nostri temporis omnem liberam
cooperationem nostram, que simul cum gratia cooperante esse debet, ut
libera sit, de medio tollere videntur. Contra vero P. Molina in predicto
loco recte ostendit, sicut Bernardus, gratiam, quatenus excitat, seminando
cogitatum prevenire nostrum consensum, immutando autem affectum,
nempe eluendo a nobis consensum nos comitari. Quo igitur pacto hæc dicitur
P. Molinae de gratia comitante, cum Marsiliensibus aliquid commune habere
possit; nisi etiam censores velint Bernardum, qui in doctrina Augustini
de gratia apprime instructus erat, et quod maius est Concilium etiam
Tridentinum cum Marsiliensibus sentire. Verum advertant, obsecro, erro-
rem Marsiliensium de comite gratia, aut subsequente nos, in eo frivolo, non
quod aliqua esset gratia comitans, et simul cum consensu nostro et aliqua
subsequens, vel eadem sub diverso effectu ita vocatur, sic enim etiam a
Concilio, et Patribus vocatur, sed quod omnis gratia etiam agrime vocat
subiungeretur arbitrio, hoc est, nos sine gratia incipimus per aliqua bona
opera, et intuitu illorum prima vocatio gratiæ nobis tribueretur; ut supra
et Prospero, Augustino, et Maxentio, ostendi r. p. disp. 89. cap. 4. et 5.
ubi etiam ostendi aliquos ex Marsiliensibus dixisse non semper nos
nostri bonis operibus precedere Dei vocationem, que pertinet ad gratiam
prevenientem, sed aliquando; aliquos vero sentire, semper ita fieri,
omnes tamen in eo conveniebant, ut dicerent propter initia, et opera
nostra primam vocationem, aut semper, aut aliquando nobis donari,
que

que licet haec opera subsequeretur, nihilominus ad alia opera gratiam
eam praevenire non concedebant, quamvis simpliciter non praeveniret,
Nullusq; habens curiam Masiliensium in eo esse sensit, ut dicerent, quam
adiuvantem non esse praequam, sed comitem nostri consensus.

Verba autem Propperi, que censoris erant, nihil censurae ipsorum fauent,
solum enim significat Masilienses, qui putabant quosdam ante vnum liberi arbitrij
damnatos fuisse, aut salvatos intuitu meritorum malorum, aut bonorum, que
fuerunt, si viverent, qui etiam dicebant, nullam gratiam praequam esse nobis
voluntatibus, sed eas comitari, etiam gratiam illam quorsum voluntatibus aliquo
modo est subiungere, et posteriorem esse affirmare, nempe quod propter peccata
merita, que haberent, si viverent gratiam baptismi consequerentur, et ita
quamvis dicerent eorum voluntates gratia Dei praeveniri, antequam se ipsa
vellent, nihilominus etiam dicebant gratiam illam subsequi, et subiungi quodam
modo eorum voluntatibus, nempe que habuissent, si viverent. Sic autem
sensus colligitur ex verbis, que proxime subiungit Propper. in hunc modum.
sed in tantum, quibuscuq; commentitijs meritis electionem Dei subiungunt, ut
quia praeterita non extant, futurazq; non sine futura constringant. Neq; vero
Masilienses ita comitem concedebant gratiam vocationis; ut simul omnino cum
libero arbitrio esset in nobis, cum plane assererent intuitu bonorum operum
arbitrij nobis eam conferri, sed ut liberum arbitrium nullo modo praecederet;
a qua sententia longe abest P. Molina.

17. Decima septima propositio P. Molinae si sincera intelligeretur nullo
modo notari potest. Neq; enim ipse negat esse quoddam auxilium praeve
niens efficax, hoc est quod non tantum praeparat, sed etiam habiturum sit in nobis
effectum, quodq; congruum appellatur, et cum scientia congruentis ipsius cum
arbitrio confertur, aliud autem solum sufficiens, cum quo voluntas praeparat, et
sine quo non praeparat, nihilominus nihil cum eo factura sit, hoc enim saepe
numero ipse distinguit, et ad hoc videtur philosophia illa scientia conditionalis,
que in hac materia maxime necessaria est, neq; etiam negat auxilium prae
veniens quod habiturum est effectum, talis naturae esse, ut ex se vim habeat
mouendi arbitrium, et cum eo concurrendi, neq; assent tale auxilium habere
hanc virtutem mendicantem a libero arbitrio, sed negat esse aliquod auxilium
praeveniens talis naturae, quodis recentiores contra quas disputabat, existima
runt, nempe quod ita praeveniat voluntatem, ipsamq; applicet ad consentum,
et se solo illam ita determinans, ut ea sic praevenita, et applicata non
possit non consentire, quod quidem genus auxilij vocat semper P. Molina,
efficax ex se in se non esse. Cum autem contendit nullum esse auxilium

282
preueniens, cuius efficacia non sumatur ab effectu, hoc est, quod non dicitur
efficax ab effectu, contendit omne preueniens auxilium tale esse, ut ex se
indifferentem, et liberam relinquat voluntatem, ita ut inopetate illius
sit consentire, aut refragari, ac proinde ex libera cooperatione illius pendat
tandem ex causa cooperante, ut auxilium illud efficax sit, hoc est effectum
in voluntate habeat, cuius oppositum manifeste est contra Concilium Tridentinum
sess. 6. cap. 5. ubi dicitur, ita moueri voluntatem, recipiendo inspirationem,
hoc est consentiendo auxilio preuenienti efficaci de hoc enim plane loquuntur
ut illam abijcere possit, hoc est ei dissentire, et ipsam effectu frustrare. Est
etiam contra Catholicam doctrinam: nemo enim catholica dicere potest,
auxilium preueniens habere in nobis effectum, sine nobis, hoc est, sine nostra
libera cooperatione, alioquin voluntas nostra esset inanime instrumentum,
si nihil operaretur, quod damnat Concilium ibidem, aut irrationabile, et
sine libertate operaret, sicut brutum quod preuenienti cogitationi repugnare
nequit, quod etiam ibidem damnatur. iam uero uideamus quo pacto sen-
tentia I. Molinæ iuxta mentem ipsius sincere intellecta, nihil habeat
contra Hilarium, et Augustinum, et ita quam immerito contra illam
a censoribus huiusmodi allegent, et quo pacto cum doctrina Mariliensium mini-
me consentiat. Primo Hilarius in ea epistola refert errorem fuisse Mas-
siliensium, quod donum perseverantis tale esse putarent, ut illud predestinati
amittere possent, atque repugnare, ut in illis effectum non haberet, uerba
Hilarij de his Massiliensibus sunt. Nec cuiquam talem dari perseue-
rantiam, aqua non permittatur preuariari, sed aqua possit sua voluntate
desiccare, et infirmari. Nec uideri quid aliud sit in ea epistola de Mas-
siliensibus, quod cum sententia I. Molinæ in hac propositione censore, puenit
conuenire. Hinc autem ipsi colligunt talem gratiam preuenientem in pre-
destinatis concedi debere, ut eam amittere, aut ei refragari homines, roguent,
eandemque putant esse rationem auxilij efficaci, quod distinguunt a sus-
ficiante, nempe ita uoluntatem ab eis determinari ut non possit ei
non consentire, aut illud aliquo modo abijcere.

Verum preterquam quod hæc doctrina, si intelligatur de gratia
efficaci preueniente, quatenus preueniens est, erronea, et contra eam
preter Concilij Tridentini definitionem, ut. 1. p. disp. 93. fuit
ostendi non fuit doctrina Augustini contra Massilienses, neque ea
scandalizati Massilienses unquam fuerunt. Nec enim ipsi solum con-
tendebant gratiam preuenientem ad perseverandum talis esse nature,
et ita preuenire nostram voluntatem, ut ei arbitrium refragari possit,

et

et hoc modo eam amittere, hoc enim dogma catholicum est, postea
 a Concilio Tridentino definitum, ut videmus, quo circa nec Augustinus,
 Nec Hilarius illud impugnant, sed sicut dicebant initium iustificatio-
 nis sumi ex solo libero arbitrio pro bona quaedam ipsius opera intuitu
 quorum prima gratia ad iustificationem donaretur, ita etiam de per-
 severantiae dono philosophabantur (Nec enim illud negabant) nimirum,
 ut illud ex bono vultu liberi solius arbitrij penderet, et intuitu illius donaretur,
 aut amitteretur, nam paulo superius idem Hilarius ita refert errorem
 Maresiensem circa amittendam, aut obtinendam perseverantiam. No-
lunt autem ita hanc perseverantiam predicari, ut non vel suppliciter
emere, vel amitti contumaciter possit, Nec ad incertum voluntatis Dei
deduci se volunt, ubi ei quantum putant ad obtinendum, vel amittendum
cuidens est, qualecumque initium voluntatis. hoc igitur initium volun-
 tatis erat, ex quo penderet peritiam donum, ut obtineremus,
 et emere illud, aut contumaciter amitteremus, et ideo offende-
 bantur verbis Augustini, quod sine hoc initio ex sola Dei voluntate, quam
 incertam esse dicebant, tale donum conferri averteret, et haec est quod ait.
Nec ad incertum voluntatis Dei deduci volunt.

Contra vero Augustinus libro de dono perseverantiae, in quo Proterius
 et Hilarius contra hominum Maresiensem doctrinam respondet, nunquam docet
 tale auxilium preveniens ad perseverandum alicui etiam praedestinato concedi,
 cui ipse resistere nequeat, et refragari, ab hoc, sed in. i. cap. definiens per-
 severantiam non inquit esse auxilium solum preveniens, cui nemo resistere
 nequeat, nec illud amittere, sed perseverantiam inquit esse, qua usque in
 finem perseveratur in Christo, finem autem dicit, quo vita tota finitur,
 sumit igitur gratiam perseverantiae pro dono cum ipso effectu, et usque ad
 caput. 6. contendit contra Maresienses hanc amitti non posse, non quia
 prevenienti gratiae nemo resistere valeat, sed quia qui semel perseveravit usque
 in finem vitae non potest non perseverare, et id quod hoc modo habuit amit-
 tere, siquidem de eo, qui perseveravit usque in finem, nemo iam timere potest,
 nec habeat malam voluntatem, qua non perseveret in finem.

Verum quia dicere quis poterat hoc modo non posse amitti perseveran-
 tiam postquam semel habita est, sed propterquam morari, ne hoc modo illam
 habeat, et hac ratione dici posse interdum amitti, in quo sensu, me
 quidem iudice, Maresienses loquebantur, ideo ab eodem cap. 6. incipit
 probare perseverantiam esse donum Dei, sicut deinde probavit in libro
 precedente, ac proinde non dari secundum merita solius arbitrij, ut

522
Masilienſes contendebant, ex quo manifeſte conſequitur non poſſe
etiam ſervari propter merita liberi arbitrij. ita poſt multa concludit
in cap. deſumo tertio, cuius verba ſunt. Unde ſatis dilucide attenditur,
et inchoandi, et usq[ue] in finem perfeverandi gratiam Dei, non ſecundum merita
noſtra dari, ſed donari ſecundum ipſius ſecutiſſimam, eandemq[ue] iuſtiſſimam,
beneficentiſſimam, ſapientiſſimam voluntatem. et hoc modo in illo cap.
diſputationem contra Maſilienſes de ſervanda, et amittenda perfeve
rantia concludit. Itinc autem qui non videat teſtimonium, et inſtitutum
Auguſtini in hac parte nihil parari contra P. Molinam quare, neq[ue]
predictam P. Moline propoſitionem cum Maſilienſibus habere aliquod
commune; ſed cenſores quibus verbi Auguſtini, et Hilarij male intellecti
deluſor, P. Molinam eiusq[ue] propoſitionem cum Maſilienſibus ignorante
confuſiſſe.

2. P. Molina non aduerſatur teſtimonia Auguſtini libro de corrept[is]
et gratia cap. 12. ibi enim Auguſtinus ſolum diſtinguit duplex adiuuium
Dei, alterum ſine quo homo non poſſet per liberum arbitrium perfeverare, Al
terum autem, quo fit, ut perfeveret, quod ſcholaeſtica vocant alterum ſuffi
ciens, alterum efficiax. P. enim Molina nunquam negavit hoc duplex auxilium,
ſed dixit efficiax, quo fit ut perfeveremus non eſſe, quale putant cenſores,
nempe, ut non ſolum fit vocatio, ſed etiam applicatio quaedam ad conſenſum,
que ipſum hominis conſenſum, quoadat, et non comitetur, in quo nec cen
ſores Theologi ſuam ſententiam ullo Auguſtini teſtimonio confirmare po
terunt, ut late oſtendi. l. p. diſp. 88. nec attendere ſententiam P. Moline
reſuſi Auguſtini aduerſari.

3. Alia teſtimonia, que aduerſus predictam propoſitionem P. Moline
cenſores ex Auguſtino allegant, ex 2. et 20. de predeſtinat[is] ſanctorum, et
ex libro de dono perfeverantia, cap. 5. 6. 7. 9. 11. 13. 14. 19. 20. 21. 22.
ex eadem ignorantia profecta ſunt, nam in hiſ locis nihil aliud conſentit
Auguſtinus niſi quod predeſtinatis Deus dat auxilium illud, quo non
ſolum poſſunt, ſed etiam velint, et faciunt, et hoc ipſum quod actuale,
et facere fit donum dei, et ipſe Deus faciat ut velimus, et ut faciamus
gratia ſua. Verum hoc ita adeo fieri media uocatione, ut non ſolum
per cogitationem Deus exiſtet, ſed etiam per illam commentitiam applica
tionem preuenientem conſenſum noſtrum id poſſet, nullo fundamento
probare poterunt. Quinimo ratione ſolius alte uocationis deum velle dici
in nobis facere, ut velimus, et ut faciamus teſtimonia ipſius Auguſtini in egiſt.
107. et 1. de predeſtinat[is] ſanctorum cap. 19. probant. l. p. diſp. 88.

cap. 7. Porro aliam uocationem nihil aliud esse, quam cogitationem con-
quam, nec in Augustino minimum iudicium inueniri posse, ex quo
colligantur errores proter cogitationem congruam requiri etiam applicatio-
nem illam prouenientem in ea disp. et disp. 98. notauit.

19. Decima octaua propositio etiam arripitur a P. Molina, utiturque
argumento illo, quod ibidem refertur, contra reuocantes, qui dicebant gratiam
Dei ita prouenire nostris uoluntatibus uocatione, et applicatione aduersari,
ut ea posita non possumus non respondere. Notatur autem a consensibus,
quod eodem utatur argumento contra reuocantes theologos, qui utebantur
Pelagiani contra doctrinam catholicam Augustini, idque colligunt ex cap. 14.
et 6. de correptione, et gratia ubi dicunt hanc rationem Pelagianorum
ab Augustino memorari, et refelli, immerito tamen ita ab eis notatur.
Nam quamuis Pelagiani, ex catholica doctrina Augustini, quam 2. cap.
premiserat, non inferunt uolli libertatem, sed superuacaneam esse
correptionem, ut ita illam refellerent, sicut legenti constare potest;
et hanc rationem confutet Augustinus loci citati, P. autem Molina
ex doctrina reuocantium theologorum inferat uolli libertatem, quod idem
absurdum esse uidetur. Tamen non propterea sequitur P. Molinam
doctrinam catholicam eodem argumento quo Pelagiani utebantur uoluisse
impugnare: videamus doctrinam catholicam Augustini ex qua Pelagiani
illud inferebant, et doctrinam reuocantium, quam P. Molina impugnare
simile absurdum ex ea inferens, et luce meridiana clarius patebit. P.
Molinam reuocantium doctrinam recte impugnasse, et nihil contra
catholicam intulisse, etiam si idem absurdum ex doctrina reuocantium
deducere uoluerit, quod Pelagiani ex catholica inferre contendebant.
Augustinus cap. 2. de correptione et gratia his uerbis catholicam doc-
trinam expressit. intelligenda est enim gratia dei per Iesum Christum
Dominum nostrum qua sola homines liberantur a malo, et sine qua nullam
propterea siue cogitando, siue uolendo, siue amando, siue agendo faciunt
bonum, non solum ut monstrante ipsa quid faciendum sit, sciunt, uerum
etiam ut prestante ipsa faciant cum dilectione, quod sciunt.

Ex hac autem perperam Pelagiani inferebant superuacaneam esse
correptionem si necessaria est gratia, qua nobis donatur ut faciamus,
cum autem P. Molina. sepius concedat necessitatem gratie, per
quam in nobis fit ut uelimus, et faciamus, et hac doctrina inferre

non potuit tolli, aut ledi nostram libertatem, Cum vero recentiores
Theologi gratie necessitatem ex suo cerebro, et absq[ue] ullo fundamento
ita adstruxerunt, ut dicant nostras voluntates non solum proveniri debere
vocatione cogitationis sancte, sed etiam natio qua applicatione, cui temel
potite non sit in nostra potestate resistere, sed necessario consentire
debeamus; cur obsecro P. Molina idem absurdum, quod Pelagiani ex
catholica doctrina proferant inferant, ex hac nova recentiorum theolo
gia inferre non potuit, cum vera ex illa manifeste sequatur, ac pro
inde omnino absurda, censenda sit. Nunquid non licet nobis ex doctrina
Calvini lib. 2. institucionum, cap. 3. ubi dicit ita a deo moveri liberum
arbitrium, ut postea non sit electionis nostre motioni Dei, aut obtempe
rare, aut resistere, inferre nostram libertatem, hoc modo tolli, et impediri, ne
videamus idem absurdum inferre, quod Pelagiani contra necessitatem gratie
inferant, Catholicum sane est liberum arbitrium a deo moveri, et ex hac
doctrina illud absurdum inferre non liceret, alioquin cum Pelagianis sentire
mus, ut ita a deo moveri, ut gratie ipsius provenienti obtemperare, et
resistere, non sit nobis liberum, sed ei non possumus non obtemperare ab
surdum plane est, et illud absurdum de lesione libertatis nostre ex
predicta doctrina inferre non solum licitum cuiq[ue] catholico Doctori, sed
necessarium est.

19. Ex his que hadenus contra censuras predictarum propositionum
diximus, et inspectis locis Augustini, que censores contra 19. proposi
tionem allegant, facile quisque videre poterit, et hanc etiam propo
sitionem immerito notari. Nam licet lib. 4. contra Julianum cap. 8.
et 2. lib. contra duas epistolas Pelagianorum cap. 5. referat Augustinus
Pelagianorum calumniam, quam contra ipsum dicebant, quod sub
predestinationis nomine fatalem induceret necessitatem, et ita asserere
gratie necessitatem voluisset homines fati necessitate bonos fieri:
et P. Molina contra recentiores Theologos, qui dicunt, ita a Deo
fuisse actus non malos prefitos, ut ad eos concurrere voluerit
per concursum esse efficacem, quo potius, non potest liberum arbi
trium illor non dicere, inferat etiam manifeste perire arbitrij li
bertatem; tamen ex diverso principio Pelagiani fatalem illam neces
sitate contra Catholicos, et P. Molina lesionem libertatis nostre contra
recentiores Theologos inferant. Etenim Pelagiani ex eo inferant
fatalem

fatalem illam necessitatem, quod catholici dicunt, gratiam sola volun-
 tate Dei non intuitu meritorum propriorum, et operum ex solo libero
 arbitrio provenientiam in eternitate praesentari, et intempore donari,
 ita eorum argumentationem refert Augustinus lib. 4. contra Julianum
 cap. 8. in initio, his verbis. inter quae dicit etiam illud vestrum contra
Christi gratiam sepe a nobis inaniter dictum, quod scilicet appellatione
gratiae bonos fieri homines fatali necessitate dicamus. Camp dixeret,
 ita eorum, qui haec dicunt obtinui ab his, qui loqui nesciunt, nempe
 apertis in quibus apparet gratia Dei sine meritis, subiungit, Cum
enim loquacissime laboraretis adstruere, et persuadere, quod Pela-
gius in Palaestinarum episcoporum, cognitione damnabit, gratiam
Dei secundum merita nostra dari cogit. et longe ab initio, cum pro-
 basset gratiam non dari secundum merita inquit ad ipsos Pela-
 gianos. fateo ista dicitur fieri, quod merito non fit, et ne secundum
istam definitionem facti fiant hominibus, si meritis non fiant, quae
cumque fiunt, ideo merita, vel bona, vel mala, quantum potestis
assentes, ne factum sit consequens, si merita negaretis. et lib. 2.
 contra duas epistolas Pelagianorum cap. illo. 5. postquam recitavit
 quaedam verba Pelagianorum subiungit, Ex his eorum verbis in-
tellexi, ob hoc illis, vel putare vel putari velle factum non asserere
sub nomine gratiae, quia gratiam Dei non secundum merita nostra
dicimus dari, sed secundum ipsius misericordissimam voluntatem, et
 illud igitur consequens fatalis necessitatis non ex gratia quomodo-
 cumque, sed ex gratia quae sine meritis arbitrij daretur, inferabant,
 ut luce meridiana clarius ex veritate Augustini testimonij patet.
 et hoc eodem modo factus Pelagianus, qui huius erit sectae fatalem
 necessitatem inferbat, quod Deus in distributione gratiae iusta sen-
 tentiam Augustini, non ordine regentis, sed iure dominantis, et byroni-
 ni uteretur, ita colligit lib. 2. de gratia, et libero arbitrio cap. 6.
 et lib. 1. cap. 12. hanc electionem ad gratiam sine meritis arbitrij
 ex proprijs iuribus fatalem vocat.

At vero P. Molina in praedicta propositione ex alio prin-
 cipio infert fatalem necessitatem nempe ex sententia eorum,
 qui talem gratiam prevenientem concedunt, ut ea ipsa non
 possit voluntas non consentire, nempe per concursum esse effectum

222
predicti Theologi intelligunt applicationem voluntatis ad consentien-
dum distinctam a uocatione, que prior sit, et precedat concursum
voluntatis, et ita ad gratiam preuenientem pertineat, et qua
sententia predictum absurdum fatalis necessitatis merito infert,
ut supra diximus, patet igitur nihil ex hac parte cum Pelagianis,
aut semipelagianis P. Molinam conuenire.

20.

Frustra quoque censori laborant circa 20. propositionem, inui-
diantes P. Molinam erroris semipelagianorum, aut confingentes
nouum errorem semipelagianorum, quem nullus habentis commem-
morauit, aut non intelligentes propositionem P. Molinae, illi enim
solum dixerunt predestinationis ad primam gratiam dari ex nobis
initium aliquod, seu causam, sicut etiam putabant dari donationis
ipsius gratie, quam homines a Deo accipiunt, nempe bona quedam opera,
que uirtute solius liberi arbitrij a nobis fierent, et intuitu quorundam
gratia prima in tempore donaretur, et in eternitate predestinaretur,
ut late ostendi. i. q. disp. 39. et 91. et hoc solum colligi potest
ex testimonijs que censori allegant ea Prospero, Celestino,
et alijs, in quibus predicta sententia Massiliensium damnatur,
Neque enim in alio sensu damnatur, nisi in eo, quem expressi-
mus. P. autem Molina preterquam, quod ex professo alibi docet,
predestinationis optimo effectu non dari causam, uel occasionem,
uel conditionem, in predicta propositione solum docet bonum usum
liberi arbitrij ex gratia fuisse causam, seu conditionem non ut
predestinaremur, et primus effectus predestinationis nobis donetur,
sed ut reliqua, que includuntur in predestinatione non perti-
nerent ad communem providentiam, sed ad peculiarem, que dicitur
predestinatio. Nam si cum reliquis non esset bonus usus liberi ar-
bitrij ex gratia, sicut in reprobis non est, proculdubio non essent
uera predestinationis, sed providentis communis.

Et quamuis sententia fausti, et Chrysostomi, Cariani, et aliorum
græcorum cum sententia Augustini in materia de predestinatione
conciliari nullo modo possit, ut i. q. disp. 91. cap. 9. monstrari,
tamen ut ibidem etiam ostendi, cum non nulli etiam graues auctores
id contenderint, immerito de hac causa P. Molina accusatus notat.
Sed Patres conciliare uarie conati sunt graues Theologi, nro tempore,
quod

quod eorum controuersiam non satis perspectam haberent, sed id tamen notandi non sunt. Præterea faustum Regiensem in bonum sensum interpretatus Quædo tit. 2. de capiti. et redemp. generis hum. etc. c. 2. p. 4. Cælianum excusat Cuius in annotationibus, et Scholiastes Romanus eodem modo Tricemius quoque putauit libris de gratia, et libero arbitrio scriptos fuisse a fausto prothopam conuersus fuit a fulgentio in gratiam illius, sed id tamen notati non sunt. Denique fixus senensis lib. 5. bibliothecæ sanctæ annotatione col. sententiam Chrysostomi explicare contendit, et conciliare cum sententia Augustini.

13. 13. propositio eodem spectare videtur, quo plerumque præcedentibus, et ita eodem modo a nota censorum excusari facile potest. Nam cum omnes catholici fateamur cum Augustino lib. de corrupt. et gratia cap. 12. duo esse genera auxiliorum, et gratiæ ad perseverandum, alterum sine quo quis perseverare non potest, et cum quo potest, licet reuera non perseveret, quod communiter in schola dicitur sufficiens, alterum, cum quo non solum homo potest, sed reuera perseverat; P. Molina utrumque in genere multis in locis fatetur, eo modo, quo supra explicauimus. Neque in prædicta propositione ullum eorum negat, sed solum loquitur de priori, quod nulli denegatur, eo sensu, quo nulli adueto denegatur auxilium sufficiens ad salutem, ut possit saluari, licet non detur illud cum quo saluabitur. Quo circa ad donum perseverantiæ, nempe tale, ut cum eo quis perseueret, recte dixit Prædictus P. Molina duo esse necessaria, alterum ex parte Dei, nempe illud auxilium, cum quo Deus nouit hominem perseveraturum, alterum ex parte hominis, nempe cooperatio, que nisi futura esset, auxilium quod conferatur, non esset donum perseverantiæ. Verum non dixit hoc auxilium alicui conferri propter cooperationem eius, quam Deus nouit futuram.

Adde, quod licet falsum sit Deum dare alicui auxilium gratiæ propter bonum vnum futurum ipsius arbitrij cum gratia, que fuit sententia Alexandri Aleris, tamen hoc nihil commune habet cum sententia Brasiliensium, ut fere ostendi. i. p. de p. g. cap. 6.

Valde tamen mira, quod censori non dubitauerint contra prædictam

propositionem allegare Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 13. & can.
22. cum nihil aliud ibi definiatur, nisi necessarium esse peculi-
liare gratie auxilium ad perseverandum, quod non negat Pater
Molina.

14. Quantum distet doctrina 14. propositionis a sententia Masilien-
sium facile negotio, quisque videre potest, ut mirandum valde sit
censores eam notare, et cum sententia Masiliensium confundere
voluisse. fatemur autem ingenue hanc scientiam Dei, quam vocamus
conditionalem, Masilienses docuisse, et defendisse, in eo tamen non
errore, neq. ab Augustino aut alio Patre, aut a Concilio Arau-
siano. 2. quod contra ipsam approbavit canones Leonis, notat esse
fuisse, quod talem scientiam Deo tribuerent, cum potius ipse Augusti-
nus, et scriptura eam aperte tradat (ut notavi. i. p. disp. 67. ubi
cap. 4. explicavi locum Augustini lib. de predestinatione sanctorum
cap. 14. quod pro contraria sententia allegari solet) et ea maxime, utilis
sit pro concilianda eterna predestinatione cum libertate nostra,
ne alios concedere cogamus necessitatem antecedentem in humanis
operibus i. t. i. p. disp. 99. fuissem monstravi, sed hoc Masilienses,
qui hanc scientiam Deo tribuebant, Augustinus cap. 12. 13. et 14.
illius libri, et de dono perseverantiae cap. 9. et 10. Prosper in epis-
tulis ad Augustinum, et idem Prosper in primo de uocatione
gentium cap. 22. alios 7. solum notavit, quod cum premerentur
ab ipsis, argumento quorundam qui sine merito liberi arbitrij sal-
uantur, aut damnantur, ut in uniuersum defenderent, quod semel
pronuntiauerant, dixerunt quosdam qui ante unum rationis dice-
dunt, gratiam dari intuitu meritum, non que habuerint, sed
que haberent si uiderent, non autem quod dicerent Deum hu-
iusmodi futura sub conditione cognoscere; id autem patet, quia
predicti Patres, nunquam hanc sententiam Masiliensium
resutant, quod ea futura a Deo sciri nequeant, hoc enim, quo
obsecro fundamento scripturae, aut doctrine catholicae refellere potest,
cum potius multo magis diuinae scientie decens, et conueniens ui-
deatur, haec etiam futura sub se uero complecti, sed quod dixerint
haec merita quorundam a Deo remunerari, aut puniri, cum Paulus
dicat

dicat ad Romanos 14. omnes stabimus ante tribunal Christi, ut referat unusquisque secundum ea, que in corpore gemit, siue bonum, siue malum. Expendunt enim Augustinus, et Prosper illud, que gemit, nempe, quod non dixerit, que gesturus erat, sed que gemit, ut ostendantur hominem puniri propter ea, que gesturus erat, aut esset, sed propter ea que reuera gessit. Impugnant deinde, quia alienum est a sensu Christiano, ut quis dicat punire Deum ea delicta, que nullus Tyrannus unquam punit, nempe ea que reuera non committuntur, sed committerentur; et ideo Augustinus, et alij Patres hec merita uocant conficta, non quod uere non essent futura, si quere uixissent, sed quod ad effectum, quem Massilienses volebant, nempe, ut remanerentur, aut punirentur, vel gratie donatione, vel negatione baptismi nullius momenti, ac proinde commentitia essent, ac si omnino nec sub conditione futura erent. Iam uero, quod Massilienses hac scientia conditionali abuterentur, hoc modo, ipsam scientiam damnabimus, aut certe damnemus etiam scientiam futurorum absolute, cum ea etiam Iulius Melancthon, et alij nostri temporis heretici fuerint abusi tollentes nimirum propter ipsam voluntatis, et arbitrij nostri libertatem.

Q.

3. Propositio atq; fundamentum quoq; damnatur, neq; enim in ea aliquid reseruat. P. Molina indubie proprie liberi arbitrij sine gratia, quod laudem a Deo mereatur, cum ibi plane dicat initium, et fundamentum iustificationis esse a Deo nullis precedentibus meritis, sed potius de meritis, sed solum astitit ita ab initia fidei gratie auxilia nobis donari, et illa in nobis operari, ut libera nostra illis cooperetur, et ita laude digna sint opera nostra, et hoc est quod ait arbitrio nro propriam industriam, et laudem seruatum fuisse, ne si diceremus gratiam in nobis ita operari, ut liberum arbitrium ei libere non cooperetur, opera nostra laude digna non essent, hoc autem quantum distat a sensu Cassiani, et Massiliensium, qui putabant aliqua initia ex nobis sine gratia procedere, que Deus gratia sua remuneraret, quis non uideat, quare censors immedito hanc propositionem ita notarunt, quasi P. Molina in ea sentire uideretur liberum arbitrium post peccatum originale integrum, et non lacum mansisse; aut quasi cum Cassiano initium nostre iustificationis ex nobis conaderet,

cum ibidem oppositum plane dixerit. ~

3. 5. 7. et 9.

In Propositione 3. 5. 7. et 9. P. Molina plane concedere videtur, initium aliquod ex nobis intuitu cuius Deus gratie sua dona largiatur. Verum cum ipse in concordia q. 14. a. 3. disp. 9. §. ut que, doceat initium iustificationis in nobis esse ex gratia Dei, absque ullis meritis nostri arbitrij dubitare non possumus, ipsum cum Masiliensibus non omnino sensisse, qui merita aliqua ex nobis non dubitarunt concedere, que gratiam precederent, et intuitu quorum ea nobis donaretur, ac proinde iustificationis initium, et fundamentum essent. Ne autem in libris P. Molinae hec aut similes propositiones expungantur, que Masiliensium, et Carriani esse videntur hoc suadent. primum, quod non pauci scholastici antiqui, et recentiores propositionem illam facienti quod in se est ex viribus proprijs Deus non denegat gratiam, antea docuerunt, videantur hi, quos allegavi .i. q. disp. 9. cap. 10. circq. et recentioribus annumerentur. Iohannes ibidem allegatus, qui plane concedit simile initium ex nobis licet nollit illud dispositionem uocare, de quo nomine nunquam cum Carriano, aut alio, tempore Augustini fuit controuersia, sed solum de initio; annumeretur etiam Bartholomeus Modena qui 12. q. 109. a. 6. q. 3. licet hanc sententiam non sequatur, eam tamen dicit esse probabilem, imo pro ea allegat S. Thomam, eandem plane sequitur Zumelius 12. q. 112. a. 3. disp. 4. concla. 3. ~

Deinde quod non desierint catholici et docti uiri, qui sententiam Carriani de initio ex nostro libere arbitrio defenderunt hac etate, inter quos fuit Scholiastes operum Carriani in editione Romana, quorum sententia, licet probanda non sit, non propterea ab eorum libris expungenda videtur; cum hic error Masiliensium diu in schola ignotus fuerit, et iam iam ita cepit innotescere, et relictari, ut auctores catholici, qui illum aliquo modo docuerint, nihil hac sua doctrina nocere possint. ~

10. 11. et 12.

Pro 10. 11. et 12. nihil aliud notandum videtur, nisi quod P. Molina, ut patet ex locis ibi allegatis si disputationes integre legantur, eas ex propria sententia non docuit, sed ex sententia non paucorum scholasticorum, cum expresse ipse infra dicat, se illas opiniones interim quod ecclesia nihil deherauerit non amplari. ~

2. 4.

2.4.6. 2. 4. et 6. propositio a nota defendi possunt, eo quod I. Molina solum concedat posse hominem ex proprijs viribus humana fide non divina credere misteria fidei, quam fidem putat non sufficere ad iustificatio^{em}; Concilia autem, et Patres, que definiunt fidem esse donum Dei, loquantur de divina, non de humana, que est fundamentum iustificationis. Cum vero Cardinalis Bellarminus, quem censoras pro se allegant, dicit errorem fuisse Pelagianorum, et semipelagianorum posse non credere misteria fidei sine auxilio gratis, intelligit de fide infusa, que est initium fidei, Porro esse aliquam fidem misteriorum acquisitam, et humanam, aliam autem infusam, et divinam, ex scholasticis docent Okam quodl. 3. q. 7. et Gabriel in 3. dist. 23. q. 2. a. 1. et allegari possunt multi, qui docent altum credendi misteria esse naturalis ordinis secundum substantiam, et supernaturalis solum secundum modum. ita docet Caiet. 12. q. 109. a. 4. S. abiat 2. et 22. q. 17. a. 2. circa solutionem tertij, imo et S. Thomas in ea solutione Palud. in 3. d. 23. q. 3. circa finem. S. tertio dicendum, Capres C. in 1. d. 17. q. 1. a. 3. ad 1. 2. et 3. Murelli contra 1. con- clusionem. Sotus lib. 1. de natura et gratia cap. 22. corolario 2. sub finem cap. et 2. lib. c. 16. ad 1. et cap. 14. prope finem, Antonius Panerria in opusculo de predestinatione et gratia cap. 3. circa medium, imo et Piquandus Tapper a. 7. S. et potest homo. quamvis dicat hanc opinionem esse ambiguum, esset tamen esse S. Thomae.

Handwritten notes in the right margin, partially illegible, appearing to be a list or index of references.

